

T.C.
ANKARA
25. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/821
KARAR NO : 2023/265

DAVACI : TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI
VEKİLİ :

DAVALI : YENİMAHALLE BELEDİYE BAŞKANLIĞI / ANKARA

VEKİLİ :

DAVANIN ÖZETİ : Davacı tarafından, Yenimahalle Belediye Başkanlığı'nın TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası'na üye inşaat mühendislerine müellif kaydı adı altında ücret tahakkuk etme uygulamasının ve dayanağı 04/01/2022 tarih ve 11 sayılı Yenimahalle Belediye Meclisi kararının; usul ve yasaya uygun olmadığı, hukuki dayanağının bulunmadığı, belediyelerin meslek mensuplarına yönelik kayıt tutup ücret alma yetkisinin bulunmadığı, meslek mensuplarının kayıtlarının sadece ilgili meslek odalarınca tutulduğu ve takip edildiği ileri sürülerek iptaline karar verilmesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Usule ilişkin olarak davacı odanın meslek mensupları adına dava açma yetkisinin bulunmadığı ve davanın süresinde açılmadığı, esasa ilişkin ise davaya konu edilen müellif kayıt ücretinin mahiyetinin harç olmayıp hizmet karşılığı alınan ücret olduğu, 2464 sayılı Kanun'un verilen her türlü hizmet için kendilerine ücret belirleme yetkisini tanımış olduğu, bu sebeple dava konusu edilen ücrette herhangi bir hukuksuzluk bulunmadığı, yapılan tüm iş ve işlemlerin davacı oda mensuplarının yararına olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 25. İdare Mahkemesi'nce, davalı idarenin usule ilişkin itirazları yerinde görülmeyip esasa geçilmek suretiyle dava dosyası incelenerek gereği görüldü:

Dava; davacı tarafından, Yenimahalle Belediye Başkanlığı'nın TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası'na üye inşaat mühendislerine müellif kaydı adı altında ücret tahakkuk etme uygulamasının ve dayanağı 04/01/2022 tarih ve 11 sayılı Yenimahalle Belediye Meclisi kararının iptaline karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu'nun 33. maddesinde, "Türkiye'de mühendislik ve mimarlık meslekleri mensupları mesleklerinin icrasını iktiza ettiren işlerle meşgul olabilmeleri ve mesleki tedrisat yapabilmeleri için ihtisasına uygun bir odaya kaydolmak ve azalık vasfını muhafaza etmek mecburiyetindedirler..." hükmüne yer verilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, "Kanunların belediyeye verdiği yetki çerçevesinde yönetmelik çıkarmak, belediye yasakları koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek" hükmü belediyenin yetkileri ve imtiyazları arasında sayılmıştır.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Ücrete tabi işler" başlıklı 97. maddesinde: "Belediyeler bu Kanunda harç veya katılma payı konusu yapılmayan ve ilgililerin isteğine bağlı olarak ifa edecekleri her türlü hizmet (...) için belediye meclislerince düzenlenecek tarifelere göre ücret almaya yetkilidir. Belediye'ye tekel olarak verilmiş işler kendi özel hükümlerine tabidir." hükmü yer almaktadır.

25. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/821

KARAR NO : 2023/265

03.07.2017 tarih ve 30113 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan **Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'nin 4. maddesinde:** "...z) Fen adamları: Yapı, elektrik tesisatı, sıhhi tesisat ve ısıtma, makina, harita kadastro ve benzeri alanlarda mesleki ve teknik öğrenim veren, en az lise dengi okullardan mezun olmuş veya lise mezunu olup, bir öğretim yılı süreyle bakanlıkların açmış olduğu kursları başarıyla tamamlamış olanlar ile 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitimi Kanununa göre ustalık belgesine sahip olan elemanları, aa) Fenni mesul: Yapının tüm malzemeleri ve tesisatı ile birlikte, plana, ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere, standartlara, teknik şartnamelere, uygun olarak inşa edilmesinin kamu adına denetimini üstlenen, ruhsat eki etüt ve projelerin gerektirdiği uzmanlığı haiz meslek mensuplarını ... ifade eder" düzenlemesine, **57. maddesinin 18. fıkrasında:** "Proje müellifliği ve yapım işlerinin denetimine dair fenni mesuliyet üstlenen mimarların ve mühendislerin, 27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu uyarınca, ilgili meslek odasına kayıtlı olmaları, büro tescillerini yaptırmaları gerekir." düzenlemesine, **68. maddesinde:** "...(16) Fenni mesullerin sicilleri, ilgili meslek odalarınca, ilgili idareden alınacak iş bitirme belgeleri de dikkate alınarak tutulur ve yeni bir fenni mesuliyet üstlenilmesinde bu siciller dikkate alınır. (17) Fen adamlarının sicilleri, belediye ve mücavir alan sınırları içinde, belediyelerin ilgili birimlerince tutulur ve bu sicillerin birer kopyaları her yılsonunda Müdürlüğe gönderilir. (18) Belediye ve mücavir alan sınırları dışındaki yerlerde görev yapacak fen adamlarının sicillerinin tutulması Müdürlüğe aittir..." düzenlemesine yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; davacı Oda tarafından, Yenimahalle Belediye Başkanlığı'nın TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası'na üye inşaat mühendislerine müellif kaydı adı altında ücret tahakkuk etme uygulamasının ve dayanağı 04/01/2022 tarih ve 11 sayılı Yenimahalle Belediye Meclisi kararının iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

"Fenni Mesul" ve "Fen Adamları" kavramları gerek İmar Kanunu'nda gerekse Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'nde tanımlanmıştır.

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'nde, proje müellifliği ve yapım işlerinin denetimine dair fenni mesuliyet üstlenen mimarların ve mühendislerin, 27/01/1954 tarih ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu uyarınca ilgili meslek odasına kayıtlı olmaları, büro tescillerini yaptırmaları gerektiği ve fenni mesullerin sicillerinin, ilgili meslek odalarınca tutulacağı açık bir şekilde belirtilmiştir. Yine yönetmelikte, "fen adamlarının sicilleri"nin ise belediye ve mücavir alanı sınırları içinde, belediyelerin ilgili birimlerince tutulacağı belirtilmiştir. Öte yandan, 6235 sayılı Kanun uyarınca, Türkiye'de mühendislik ve mimarlık meslek mensuplarının ilgili odaya kayıt yaptırmaya zorunluluğu bulunmakla birlikte, Belediye Kanunu'nda proje müellifleri ile fenni mesullerin sicillerinin belediyece tutulacağına ilişkin açık bir hüküm yer almamakta olup, yine 6235 sayılı Kanun'da mimar ve mühendislerin, odaların belirlediği aidatı ödemekle yükümlü oldukları düzenlenmiştir.

Bu durumda, 6235 sayılı Kanun'da Türkiye'de mühendislik ve mimarlık meslekleri mensuplarının ilgili odaya kayıt yaptırmaya zorunluluğunun bulunması ve odaya aidat ödemeleri gerektiğinin düzenlenmesi, Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'nde proje müellifleri ile fenni mesullerin sicillerinin ilgili meslek odalarınca tutulacağının, fen adamlarının sicillerinin ise belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyelerin ilgili birimlerince tutulacağının açık bir şekilde belirtilmesi, ayrıca Belediye Kanunu'nda proje müellifleri ile fenni mesullerin sicillerinin belediyece tutulacağına ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nda da müellif kaydı adı altında ücret alabileceklerine ilişkin açık bir hüküm yer almaması karşısında, dava konusu uygulama ile dayanağı meclis kararında hukuka uygunluk bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemlerin **iptaline**, aşağıda dökümü yapılan yargılama gideri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 5.500,00-TL vekalet ücretinin davalı idare

T.C.
ANKARA
25. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/821

KARAR NO : 2023/265

tarafından davacıya ödenmesine, artan posta ücreti avansının kararın kesinleşmesinden sonra istemi halinde davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren **30 gün** içerisinde Mahkememize sunulacak dilekçe ile **Ankara Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere** 27/02/2023 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Üye

Üye

YARGILAMA GİDERLERİ		:
Başvurma Harcı	:	80,70 TL
Karar Harcı	:	80,70 TL
Y.D Harcı	:	133,00 TL
Vekalet Harcı	:	11,50 TL
Dosya Gömleği	:	7,50 TL
Posta Gideri	:	56,00 TL
TOPLAM		: 369,40 TL

